

Advies nr. 87/2018 van 26 september 2018

Betreft: Adviesaanvraag inzake een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid* (CO-A-2018-080)

De GegevensbeschermingsAutoriteit (hierna de Autoriteit);

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de GegevensbeschermingsAutoriteit*, inzonderheid de artikelen 23 en 26;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Fons Leroy, gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ontvangen op 01/08/2018; Gelet op de bijkomende toelichting ontvangen op 06/09/2018, op 10/09/2018, op 12/09/2018 en op 14/09/2018;

Gelet op het verslag van de heer Frank De Smet;

Brengt op 26 september 2018 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (hierna de aanvrager) verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid* (hierna het ontwerpbesluit).

Context

2. Krachtens artikel 5 van het decreet van 30 april 2004 *betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid* heeft elke burger het recht om zijn competenties te laten erkennen door een bevoegde instantie. De titel van beroepsbekwaamheid geeft burgers de kans om via een assessment aan te tonen dat ze beschikken over de competenties om een bepaald beroep uit te oefenen, ongeacht hoe ze deze competenties verworven hebben. De titel van beroepsbekwaamheid is, naast het volgen van een opleiding, een manier om competenties zichtbaar te maken en daarvoor een certificaat te krijgen.
3. Het ontwerpbesluit is een herwerking van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2005 *tot uitvoering van het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid*. Het ontwerpbesluit geeft uitvoering aan voormeld decreet van 30 april 2004, inzonderheid aan diens artikel 7, §2 dat de Vlaamse Regering belast met het bepalen van de nadere voorwaarden en regels van de procedure tot het bekomen van een titel van beroepsbekwaamheid.
4. Het voorgelegde ontwerpbesluit maakt melding van een aantal verwerkingen van persoonsgegevens die gepaard gaan met het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid, meer bepaald:
 - Verwerkingen door de erkende beoordelingsinstanties, waaronder de VDAB:
 - o verwerking van persoonsgegevens nodig voor de aanmaak van de titel van beroepsbekwaamheid (artikel 4 van het ontwerpbesluit);
 - o verwerking van persoonsgegevens voor het onderbouwen van de beoordeling -welke wordt opgenomen in een verslag- en, in voorkomend geval, voor het advies inzake het volgen van een opleiding of begeleiding (zie artikel 10, 1° en 2°, van het ontwerpbesluit en artikel 3.4.3.2. van de bijlage bij het ontwerpbesluit);

- o schriftelijk tevredenheidsonderzoek over de aangeboden dienstverlening bij elke aanvrager van een titel (zie artikel 3.3.4 van de bijlage bij het ontwerpbesluit);
 - Verwerkingen ten behoeve van of door de VDAB als inzamelende instantie/authentieke bron van ervaringsbewijzen of titels van beroepsbekwaamheid¹:
 - o mededeling door de erkende beoordelingsinstantie van de aanvragen tot het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid aan de VDAB (artikel 4, §1, 2^e lid, van het ontwerpbesluit);
 - o registratie door de erkende beoordelingsinstanties van de acties om de aanvragers van een titel te beoordelen in het elektronisch platform waarvan sprake in artikel 22/2 van het decreet van 7 mei 2004 *tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding'* (zie artikel 10, 3°, van het ontwerpbesluit);
 - o mededeling door de erkende beoordelingsinstanties van het verslag van de beoordeling (houdende persoonsgegevens van de betrokkene) en, in voorkomend geval het advies inzake het volgen van een opleiding of begeleiding, aan de VDAB (artikel 10, lid 2, 1° van het ontwerpbesluit en artikel 14, 2°, van het ontwerpbesluit);
 - o mededeling door de erkende beoordelingsinstanties van ((zogezegd) anonieme) profielinformatie van de aanvragers van een titel aan de VDAB met het oog op monitoring (artikelen 10 en 15 van het ontwerpbesluit);²
 - Verwerkingen van persoonsgegevens door de Beroepscommissie bevoegd voor behandeling van de bezwaren ingediend met betrekking tot de procedure tot het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid: opmaak vergaderverslagen en beraadslagingen (artikel 16, §§ 6 en 8 van het ontwerpbesluit).
5. In overeenstemming met artikel 23, §1, 1°, van de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit* beperkt de Autoriteit haar analyse tot de bepalingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.³

¹ Zie artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 *betreffende de kwalificatiestructuur* en artikel 4, §1, van het decreet van 30 april 2004 *betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid*.

² Betreffende de kwalificatie van de 'profielinformatie' moet worden verwezen naar de bedenkingen onder randnummer 19.

³ Zo bevestigde de aanvrager per e-mailbericht van 6 september 2018 dat de initiatieven van de VDAB, waarvan sprake in artikel 10, tweede lid, 3° en 4°, van het ontwerpbesluit, geenszins gepaard zullen gaan met een verwerking van persoonsgegevens.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Doeleinde

6. Volgens artikel 5.1.b) AVG⁴ is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
7. Zoals hiervoor reeds aangegeven worden in het ontwerpbesluit onderscheiden verwerkingen van persoonsgegevens voorzien, waarvan de doeleinden daarin echter niet steeds uitdrukkelijk omschreven zijn en bijgevolg soms onduidelijk zijn:
 - Om een titel van beroepsbekwaamheid aan de aanvrager van een titel te kunnen bezorgen, verwerken erkende beoordelingsinstanties persoonsgegevens van de betrokken aanvrager (artikel 4, §1, lid 4, van het ontwerpbesluit);
 - In het kader van haar beoordelingsopdracht inzake beroepsbekwaamheid, registreert de erkende beoordelingsinstantie (het resultaat van) de beoordeling van de competenties van de aanvrager van een titel in een verslag (de beslissing om de titel van beroepsbekwaamheid al dan niet toe te kennen) en formuleert zij, bij ongunstige beslissing, een advies inzake het volgen van een opleiding of begeleiding, welke met de aanvrager van een titel zullen worden besproken en hem zullen worden bezorgd (zie artikel 10, 1° en 2°, van het ontwerpbesluit);
 - De erkende beoordelingsinstantie zal elke aanvrager van een titel schriftelijk bevragen omtrent zijn tevredenheid over de aangeboden dienstverlening (zie artikel 3.3.4. van de bijlage bij het ontwerpbesluit);
 - Er is vervolgens sprake van een heel aantal registraties/mededelingen door de erkende beoordelingsinstanties ten behoeve van/aan de VDAB, inzonderheid:
 - o de ontvangen aanvragen (zie artikel 4, §1, lid 2, van het ontwerpbesluit),
 - o de beoordelingsacties met betrekking tot de aanvragers van een titel (zie artikel 10, lid 1, 3°, van het ontwerpbesluit);
 - o het verslag van de beoordeling en -bij een ongunstige beslissing- een advies inzake het volgen van een opleiding of begeleiding van de aanvrager van een titel (zie artikel 10, lid 2, 1°, en artikel 14, 2°, van het ontwerpbesluit);

⁴ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (Algemene Verordening Gegevensbescherming of AVG).

- o ((zogezegd) anonieme) profielinformatie van de aanvragers van een titel (zie artikel 10, lid 2, 2° en artikel 15, van het ontwerpbesluit).

Met uitzondering van de monitoring betreffende de maatregel 'titel van beroepsbekwaamheid' die het ontwerpbesluit aan de VDAB opdraagt (zie artikel 10, lid 2, 2° en artikel 15) en welke volgens de bewoordingen van het ontwerpbesluit (zie artikel 3.4.3.2.3⁵ en artikel 3.4.3.3.3 van de bijlage bij het ontwerpbesluit) aan de hand van (zogezegd) anonieme gegevens zou moeten gebeuren⁶, omschrijft het ontwerp van besluit niet waartoe de diverse mededelingen en dus centralisatie van (uiteraard gelinkt aan de betrokken aanvrager en dus gepersonaliseerd) alle aanvragen, beoordelingsacties, verslagen van beoordelingen en hun resultaat, evenals adviezen inzake opleiding en begeleiding, in hoofde van de VDAB moeten dienen.

In het begeleidend schrijven bij de adviesaanvraag evenals in de bijkomende toelichting per e-mail⁷ (na bevraging terzake), geeft de aanvrager volgende beoogde doeleinden op:

- o de registratie van de ervaringsbewijzen (hetzij de titels van beroepsbekwaamheid) door de VDAB in de "Leer en Ervaringsbewijzen Databank" van de Vlaamse overheid, gelet op de rol van de VDAB als 'authentieke bron' terzake en dit onder verwijzing naar de artikelen 19 en 20 van het decreet van 30 april 2009 *betreffende de kwalificatiestructuur*. In deze artikelen is echter nergens een verwijzing naar de VDAB (als authentieke bron) terug te vinden; er wordt enkel algemeen melding gemaakt van een registratie in voormelde databank van leer- en ervaringsbewijzen door de instanties die deze uitreikten of door de instantie die deze bewijzen inzamelde bij de uitreikende instanties.
- o het bij verlies afleveren van papieren duplicaten van ervaringsbewijzen door de VDAB wanneer de beoordelingsinstantie die het ervaringsbewijs initieel afleverde, haar activiteiten zou stopzetten of niet langer als dusdanig erkend zou zijn. De aanvrager geeft aan dat terzake geen specifieke reglementaire bepaling in hoofde van de VDAB voorhanden is, maar dat zulks zou kunnen worden beschouwd als een toepassing van de openbaarheid van bestuur zoals gekaderd in het decreet van 26 maart 2004 *betreffende de openbaarheid van bestuur*.

⁵ Per e-mail bericht van 6 september 2018 verduidelijkte de aanvrager dat de zinsnede "Als de resultaten worden verwerkt, zal dit volstrekt anoniem verlopen." betekent dat de erkende beoordelingsinstanties met het oog op de monitoringsopdracht van de VDAB aan deze laatste enkel anonieme gegevens mogen bezorgen.

⁶ Betreffende de kwalificatie van de 'profielinformatie' moet worden verwezen naar de bedenkingen onder randnummer 19.

⁷ Het betreft een verduidelijking door de aanvrager per e-mailberichten van 10 en 12 september 2018.

- o de VDAB toelaten die aanvragers van een titel die de titel niet behaalden, te begeleiden hetzij naar ander werk, hetzij met het oog op een eventuele herkansing. Ook hiervan maakt het ontwerpbesluit zelf geen melding. De aanvrager verwijst naar de algemene missie van de VDAB inzake arbeidsbemiddeling en begeleiding, zoals beschreven in artikel 4 van diens oprichtingsdecreet van 7 mei 2004⁸. De aanvrager verwijst eveneens naar het recent in voormeld decreet van 7 mei 2004 ingevoegde artikel 4/1⁹ hetwelk de VDAB toelaat persoonsgegevens van werkzoekenden te verwerken in het kader van haar algemene missie van arbeidsbemiddeling en begeleiding en opleiding. Echter, (niet werkzoekende) werknemers die een titel van beroepsbekwaamheid zouden willen verwerven, worden in dit artikel 4/1 niet geïnviseerd.
- Tot slot verwerkt ook de Beroepscommissie persoonsgegevens in het kader van haar opdracht van behandeling van bezwaren ingediend met betrekking tot de procedure tot het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid (zie artikel 16 van het ontwerpbesluit).
8. De Autoriteit stelt vast dat de doeleinden van de verwerkingen van persoonsgegevens in hoofde van de erkende beoordelingsinstanties zelf en in hoofde van de Beroepscommissie welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.
9. Wat de doeleinden betreft voor de mededelingen van persoonsgegevens door de erkende beoordelingsinstanties aan de VDAB (waarvan sprake in het derde streepje onder randnummer 7) adviseert de Autoriteit om deze duidelijk en uitdrukkelijk te omschrijven in het ontwerpbesluit zelf. Een onduidelijke, versnipperde en onvolledige omschrijving ervan in diverse zeer ruim geformuleerde bepalingen, zoals artikel 4 en 4/1 van het decreet van 7 mei 2004 *tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"*, komt een behoorlijke en transparante verwerking allerminst ten goede.

⁸ Decreet van 7 mei 2004 *tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding'*.

⁹ De Autoriteit betreurt overigens dat deze zeer ruime bepaling, ingevoegd bij artikel 129 van het decreet van 8 juni 2018 *houdende de aanpassingen van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)*, nooit het voorwerp uitmaakte van haar voorafgaandelijk advies.

2. Rechtsgrondslag

10. Elke verwerking van persoonsgegevens moet steunen op een rechtsgrondslag in de zin van artikel 6 AVG. Gelet op de reglementaire omkadering van voormelde verwerkingen van persoonsgegevens in het voorgelegde ontwerpbesluit komen de verwerkingen in principe rechtmatig voor in het kader van artikel 6.1.c) AVG.
11. De Autoriteit vestigt in deze context weliswaar de aandacht op artikel 6.3 AVG dat -in samenlezing met artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet-¹⁰ voorschrijft dat regelgeving die de verwerking van persoonsgegevens omkadert, in principe minstens volgende essentiële elementen van die verwerking zou moet vermelden:
- het doel van de verwerking (cf. supra);
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens (cf. infra);
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt (cf. supra);
 - opslagperioden (cf. infra);
 - evenals de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke (cf. infra).

Zowel uit wat voorafgaat, als uit wat nog volgt, blijkt dat het ontwerpbesluit, inzonderheid de artikelen 4, 10 en 14, evenals artikelen 3.4.3.2 en 3.4.3.3 van de bijlage bij het ontwerpbesluit, op een aantal punten tekort schiet wat vermelding van de essentiële elementen van de beoogde verwerkingen van persoonsgegevens betreft. Bijkomende precisering en aanvulling dringen zich dan ook op.

12. De Autoriteit merkt nog op dat artikel 3.4.3.2.2 van de bijlage van het ontwerpbesluit tevens de 'toestemming' als mogelijke rechtsgrond lijkt te willen introduceren voor een mededeling van persoonsgegevens van de aanvrager van een titel door de erkende beoordelingsinstantie aan een derde. Vooreerst komt zulks overbodig voor, nu de verwerkingen hun rechtsgrond vinden in artikel 6.1.c) AVG, gelet op de reglementaire omkadering. Daarenboven kan er in hoofde van een aanvrager van een titel van beroepsbekwaamheid geen sprake kan zijn van een vrije toestemming ten aanzien van de instantie waarvan die aanvrager afhankelijk is voor de beoordeling van zijn bekwaamheid. Bijgevolg strookt dergelijke toestemming geenszins met artikel 7 AVG. Deze passage in de bijlage van het ontwerpbesluit wordt dan ook best geschrapt.

¹⁰ Zie DEGRAVE, E., *"L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larquier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

3. Proportionaliteit van de verwerking

13. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').
14. Zoals in randnummer 11 reeds aangehaald, wordt de bepaling van de types of categorieën van persoonsgegevens die per doeleinde zullen worden verwerkt, beschouwd als zijnde één van de essentiële elementen die in principe dienen te worden vastgelegd in de regelgeving die de verwerking van persoonsgegevens omkadert.
15. Artikel 3.4.3.2.3 van de bijlage bij het ontwerpbesluit bepaalt dat door de (begeleider of beoordelaar van de) erkende beoordelingsinstantie in het kader van diens beoordelingsopdracht tot het al dan niet toekennen van een titel van beroepsbekwaamheid *"enkel de gegevens zullen worden geregistreerd die relevant zijn voor het onderbouwen van de beslissing of het advies en die noodzakelijk zijn voor de doelstellingen van de dienstverlening"*. Deze bepaling bevat enkel een herhaling van het principe van proportionaliteit maar geeft geen enkel zicht op de concreet te verwerken (categorieën van) persoonsgegevens waardoor een effectieve proportionaliteitstoets niet mogelijk is.
- Het ontwerpbesluit moet duidelijker preciseren welke concrete (categorieën van) persoonsgegevens door de erkende beoordelingsinstanties zelf worden verwerkt in het kader van hun beoordelingsopdracht tot het uitreiken van een titel van beroepsbekwaamheid. Eenzelfde bedenking moet worden geformuleerd ten aanzien van het tevredenheidsonderzoek dat de erkende beoordelingsinstanties schriftelijk zullen doorvoeren bij elke aanvrager van een titel (zie artikel 3.3.4. van de bijlage bij het ontwerpbesluit). Terzake ontbreekt immers elke indicatie van de te verwerken (categorieën van) persoonsgegevens.
16. Artikel 4 en artikel 10, eerste lid, 3° en tweede lid, 1°, van het ontwerpbesluit voorzien in een mededeling door de erkende beoordelingsinstanties aan de VDAB van volgende persoonsgegevens:
- de ontvangen aanvragen (er wordt niet gepreciseerd of het de integrale aanvraag betreft of iets anders);
 - de beoordelingsacties (er wordt niet gepreciseerd wat moet worden verstaan onder 'acties om de aanvragers van een titel te beoordelen');
 - het verslag van de beoordeling en -bij ongunstige beslissing- het advies inzake opleiding of begeleiding. Hier preciseert artikel 10, tweede lid, 1°, dat het verslag *"in ieder geval"* volgende elementen moet bevatten: de identificatiegegevens van de aanvrager van een titel en de beoordelingsinstantie, de beoordeelde titel, de beslissing

inzake toekenning of niet, een overzicht van het beoordelingsresultaat per competentie en de datums van de beoordeling.

Artikel 3.4.3.3.1 van de bijlage bij het ontwerpbesluit stipuleert, daarentegen dat de begeleider of beoordelaar van de erkende beoordelingsinstantie aan de VDAB uitsluitend identificatiegegevens, beschrijvende data¹¹ en het resultaat van de beoordeling bezorgt. Ondanks de onduidelijkheid van deze bepaling, lijkt ze niet te stroken met wat het ontwerpbesluit zelf in artikelen 4 en 10 terzake voorziet. Verduidelijking dringt zich alleszins op, niet alleen met betrekking tot de mede te delen/te verwerken (categorieën van) persoonsgegevens, maar tevens met betrekking tot de daarmee beoogde doeleinden in hoofde van de VDAB welke nergens in het ontwerpbesluit duidelijk worden bepaald of omschreven (cf. supra bij *Doeleinde*, randnummers 7 en 9).

17. Ingevolge artikel 16, §§ 6, 7 en 8, van het ontwerpbesluit verwerkt de Beroepscommissie persoonsgegevens in het kader van haar opdracht van behandeling van bezwaren ingediend met betrekking tot de procedure tot het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid. Er wordt, in het bijzonder, een verslag opgemaakt van elke vergadering dat in ieder geval volgende persoonsgegevens bevat: namen van de aanwezige en verontschuldigde leden, het standpunt van beide partijen evenals de verschillende standpunten van de leden voor zover deze niet met eenparigheid van stemmen worden genomen.
Deze persoonsgegevens komen niet overmatig voor, gelet op de opdracht van de Beroepscommissie in het kader van de behandeling van bezwaren inzake het verwerven van titels van beroepsbekwaamheid. De Autoriteit is weliswaar van oordeel dat de vermelding in artikel 16, §6, lid 2, van het ontwerpbesluit van de woorden '*in ieder geval*' doet vermoeden dat mogelijks nog andere (persoons)gegevens zullen worden verwerkt. Verduidelijking terzake dringt zich op.
18. Afwezigheid van of onduidelijkheid omtrent, hetzij de te verwerken types of categorieën van persoonsgegevens, hetzij het beoogde doeleinde, laat de Autoriteit niet toe zelfs maar een marginale toetsing door te voeren van het principe van de minimale gegevensverwerking, zoals voorgeschreven door artikel 5.1.c), AVG. Het ontwerpbesluit dient dan ook in voormelde zin te worden aangevuld en verduidelijkt.
19. De Autoriteit neemt akte van het feit dat het ontwerpbesluit in zijn artikel 15 de VDAB belast met een monitoringsopdracht betreffende de maatregel 'titel van beroepsbekwaamheid'. Zowel het begeleidend schrijven bij de adviesaanvraag, als de bijlage bij het ontwerpbesluit (artikelen 3.4.3.2.3., in fine en 3.4.3.3.3) stipuleren uitdrukkelijk dat deze

¹¹ Het is gezinszins duidelijk wat onder 'beschrijvende data' moet worden verstaan.

monitoringsopdracht zal gebeuren aan de hand van anonieme gegevens. De Autoriteit is, op basis van de te verwerken profielgegevens (zoals beschreven in het begeleidend schrijven bij de adviesaanvraag¹²) en de concrete monitoringdoelstellingen (zoals beschreven in artikel 15 van het ontwerpbesluit, waarbij de Autoriteit trouwens niet helemaal begrijpt hoe deze allemaal kunnen worden afgeleid uit de vernoemde profielgegevens) echter niet overtuigd dat hierbij de heridentificatie van de aanvragers van een titel is uitgesloten. De Autoriteit wijst de verwerkingsverantwoordelijken (de erkende beoordelingsinstanties) er alleszins op er nauwlettend op toe te zien dat de gegevens die zij met het oog op monitoring aan de VDAB doorsturen, conform de bewoordingen van de bijlage bij het ontwerpbesluit, geen heridentificatie van de betrokkenen toelaten ter hoogte van de VDAB. Aangezien de VDAB ook zelf als erkende beoordelingsinstantie zal kunnen optreden (zie artikel 7 van het ontwerpbesluit) en daarenboven bij de VDAB, ingevolge artikelen 4 en 10 van het ontwerpbesluit, ook nog een centralisatie zal plaats vinden van (hier wel gelinkt aan de betrokken aanvrager van een titel en dus gepersonaliseerd) alle aanvragen (ingediend bij andere beoordelingsinstanties), beoordelingsacties, verslagen van beoordelingen en hun resultaat, evenals adviezen inzake opleiding en begeleiding, zal een absolute scheiding moeten worden gecreëerd tussen de dienst binnen de VDAB die over de gepersonaliseerde informatie zal beschikken, enerzijds, en de dienst die zal instaan voor monitoring, anderzijds, en dit -in het bijzonder- om het mogelijk risico van heridentificatie van de met het oog op de monitoring te verwerken informatie volledig uit te sluiten.

4. Bewaartermijn van de gegevens

20. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
21. Zoals in randnummer 11 reeds aangehaald, wordt ook de bepaling van de opslagperioden van persoonsgegevens, beschouwd als zijnde één van de essentiële elementen die in principe dienen te worden vastgelegd in de regelgeving die de verwerking van die persoonsgegevens omkadert.
22. Met uitzondering van een bewaringstermijn van 5 jaar voor de stukken en verslagen van de Beroepscommissie (zie artikel 16, §8, van het ontwerpbesluit) voorziet het ontwerpbesluit voor geen enkel van de voorgenomen verwerkingen van persoonsgegevens in bewaartermijnen. In het licht van artikel 6.3 AVG, adviseert de Autoriteit om waar mogelijk per

¹² "Het profiel van aanvragers die al dan niet een volwaardig traject tot het bekomen van een titel van beroepsbekwaamheid al dan niet succesvol doorlopen: werkzoekende of werknemer, leeftijdscategorie, geslacht, postcode en motivering van de aanvraag."

verwerkingsdoeleinde in het ontwerpbesluit alsnog in specifieke bewaartermijnen te voorzien, of minstens in criteria die toelaten de bewaartermijn te bepalen.

5. Verantwoordelijkheid

23. Artikel 4.7 AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
24. Het ontwerpbesluit bevat dienaangaande geen specifieke bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen (de aanvragers van een titel van beroepsbekwaamheid) weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten.
25. De Autoriteit beveelt aan om de (respectievelijke) verwerkingsverantwoordelijken expliciet als dusdanig in het ontwerpbesluit aan te duiden. Het dient voor elke verwerking duidelijk te zijn wie de verwerkingsverantwoordelijke is.
26. Volledigheidshalve -en onverminderd alle andere verplichtingen die de AVG en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* opleggen- wijst de Autoriteit op de plicht van elke verwerkingsverantwoordelijke om na te gaan of de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)¹³ en/of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (artikel 35 AVG)^{14 15} al dan niet noodzakelijk is.

¹³ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/themadossier-functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling van de Commissie nr. 04/2017 *betreffende de aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming in toepassing van de AVG en in het bijzonder de toelaatbaarheid van de cumulatie van deze functie met andere functies waaronder die van veiligheidsconsulent.*

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2017_0.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp243rev01_nl.pdf)

¹⁴ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling uit eigen beweging van de Commissie nr. 01/2018 van 28 februari 2018 *met betrekking tot de gegevensbeschermingseffectbeoordeling en voorafgaande raadpleging.*

(https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

(https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

¹⁵ Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling kan overigens ook reeds uitgevoerd worden in het stadium waarin regelgeving wordt voorbereid. Zie in dit verband artikel 35.10 AVG en randnummers 90-91 van de Aanbeveling van de Commissie nr. 01/2018.

6. Beveiligingsmaatregelen

27. Artikelen 5.1.f), 24.1 en 32 van de AVG vermelden uitdrukkelijk de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
28. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
29. Voor de concrete uitwerking hiervan herinnert de Autoriteit aan de aanbeveling¹⁶ ter voorkoming van gegevenslekken en aan de referentiemaatregelen¹⁷ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen.
30. De verwerkingsverantwoordelijken moeten erop toezien dat voormelde veiligheidsmaatregelen te allen tijde worden nageleefd.

7. Protocolakkoord

31. De Autoriteit wijst de aanvrager ook op artikel 16 van het decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de AVG¹⁸ dat vereist dat elke elektronische mededeling

¹⁶ Aanbeveling uit eigen beweging van de Commissie nr. 01/2013 van 21 januari 2013 *betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken.*

(https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

¹⁷ Referentiemaatregelen van de Commissie voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

¹⁸ Decreet van 8 juni 2018 *houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, B.S., 26 juni

van persoonsgegevens door een instantie naar een andere instantie bij protocol wordt vastgelegd. Voor zover de erkende beoordelingsinstanties kunnen worden gekwalificeerd als instanties in de zin van artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 *betreffende de openbaarheid van bestuur*, geldt deze verplichting onverkort voor de mededelingen van persoonsgegevens door de erkende beoordelingsinstanties aan de VDAB.¹⁹

III. BESLUIT

32. De Autoriteit is van oordeel dat het ontwerpbesluit in diens huidige vorm onvoldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, inzonderheid bij gebreke aan opgave van diverse essentiële elementen van de onderscheiden voorgenomen verwerkingen (zoals evenwel vereist krachtens artikelen 6.3 AVG, 8 EVRM en 22 Grondwet), inzonderheid:

- welbepaalde en uitdrukkelijke omschrijving van het doeleinde van de gegevensverwerkingen (zie randnummer 9);
- onrechtmatige introductie van toestemming als mogelijk rechtsgrond (zie randnummer 12);
- opgave per doeleinde van de te verwerken types of categorieën van persoonsgegevens (zie randnummers 15-18);
- precisering van de opslagperiodes van de persoonsgegevens (zie randnummer 22);
- aanduiding als dusdanig van de respectievelijke verwerkingsverantwoordelijken (zie randnummer 25).

Daarenboven dienen, in voorkomend geval, protocolakkoorden te worden afgesloten voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens door de erkende beoordelingsinstanties aan de VDAB (zie randnummer 31).

2018. Artikel 191, 3°, van dit decreet bepaalt dat artikel 16 in werking treedt op de dag van publicatie in het Belgisch Staatsblad, in dit geval 26 juni 2018.

¹⁹ Zie voor het toepassingsgebied van deze verplichting artikel 2, 10°, van het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*. Voor de notie 'instantie' verwijst dit decreet naar het decreet van 26 maart 2004 *betreffende de openbaarheid van bestuur*.

OM DEZE REDENEN

Brengt de Autoriteit -gelet op de opmerkingen vermeld in randnummer 32- een ongunstig advies uit aangaande het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid*.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere